

MASTEKTOMİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI

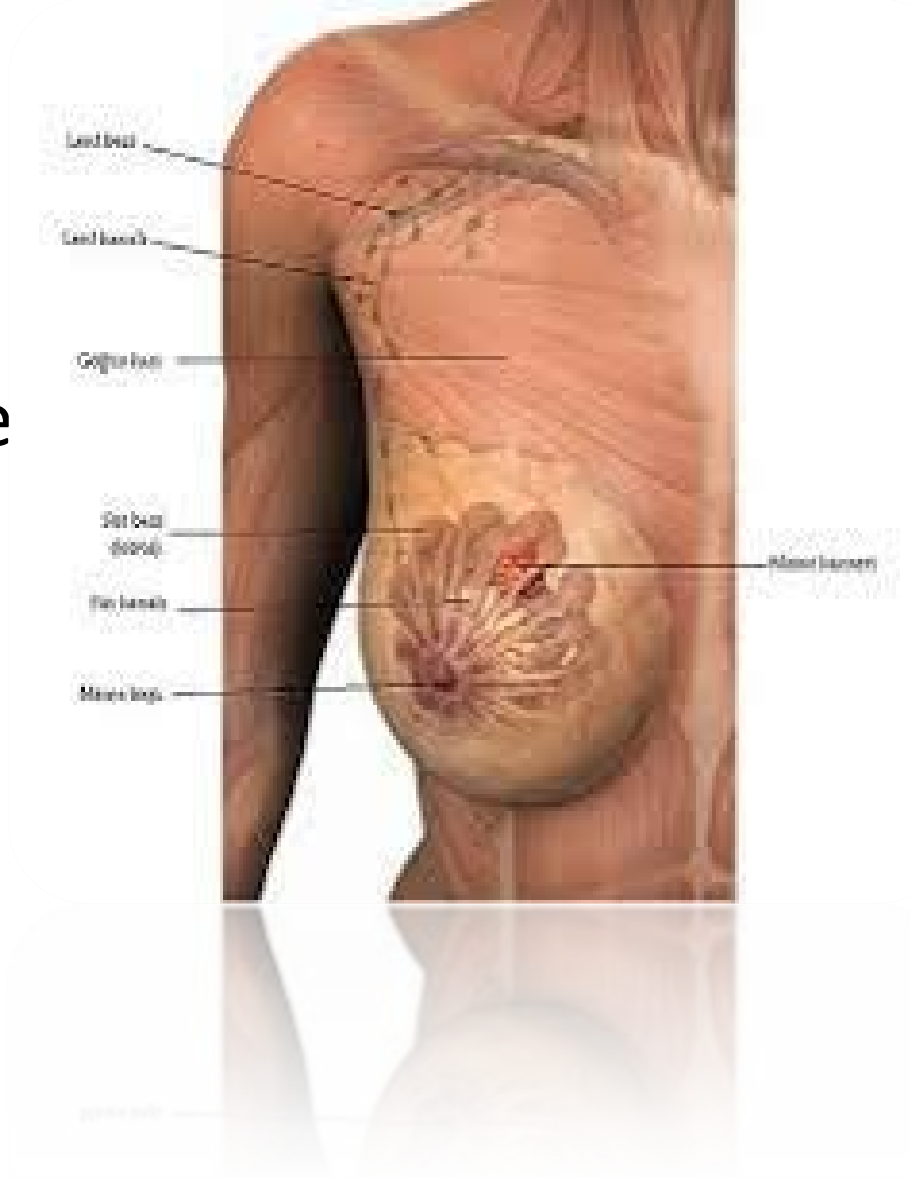
Uzm. Hem. Emine Üstünova
Acıbadem Atakent Hastanesi
6. Kat Sorumlu Hemőiresi

İçerik Planı

- Meme Cerrahisi
- Meme Cerrahisinde Pre Operatif Hemşirelik Bakımı
- Meme Cerrahisinde Post Operatif Hemşirelik Bakımı
- Meme Cerrahisi Sonrası Hasta Eğitimi

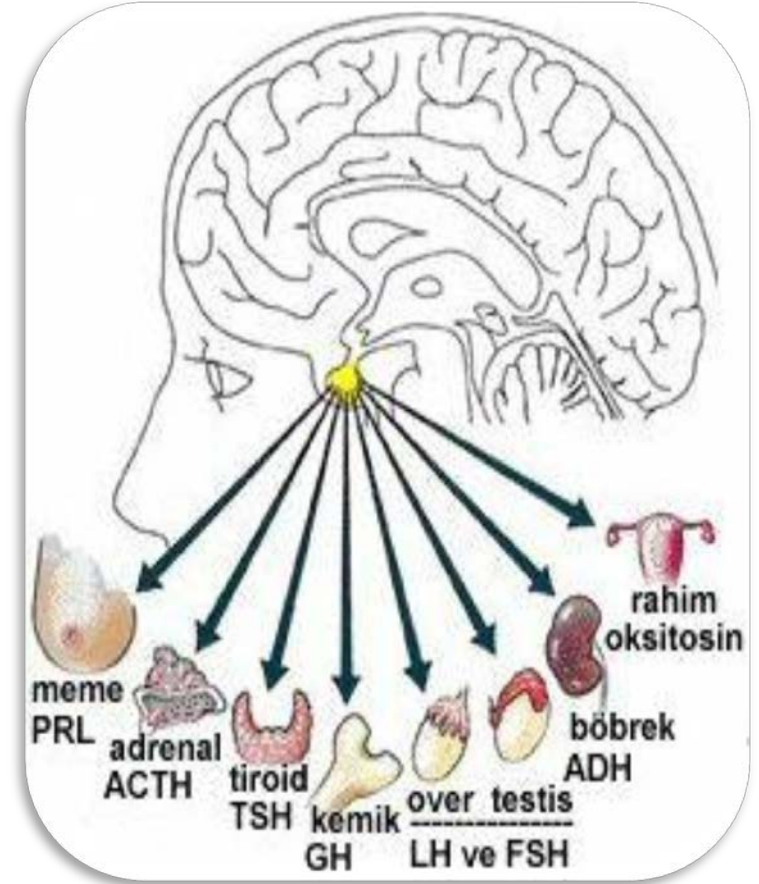
Meme Cerrahisi

- Memeler, toraksın önünde ve sternumun iki yanında yer alır.
- Meme dokusu süt bezleri ve bunların arasında yer alan kas ve destek dokuları, yağ, sinirler, kan ve lenf damarlarından oluşur.

Meme Cerrahisi

- Kadının yaşamı boyunca hormonal düzeydeki değişiklikler, memenin fiziksel ve anatomik yapısını etkiler.
- Menstrüel siklus, gebelik, laktasyon, memenin mikroskopik yapısında değişikliklere neden olur.

Preoperatif Hemşirelik Bakımı

- Meme cerrahisinde hemşirelik bakımı fiziksel bakım ve destekleyici bakımdan oluşur.
- Destekleyici bakım bilgi/eğitim verme, emosyonel destek sağlama ve sosyal destek sağlama olarak sıralanabilir.

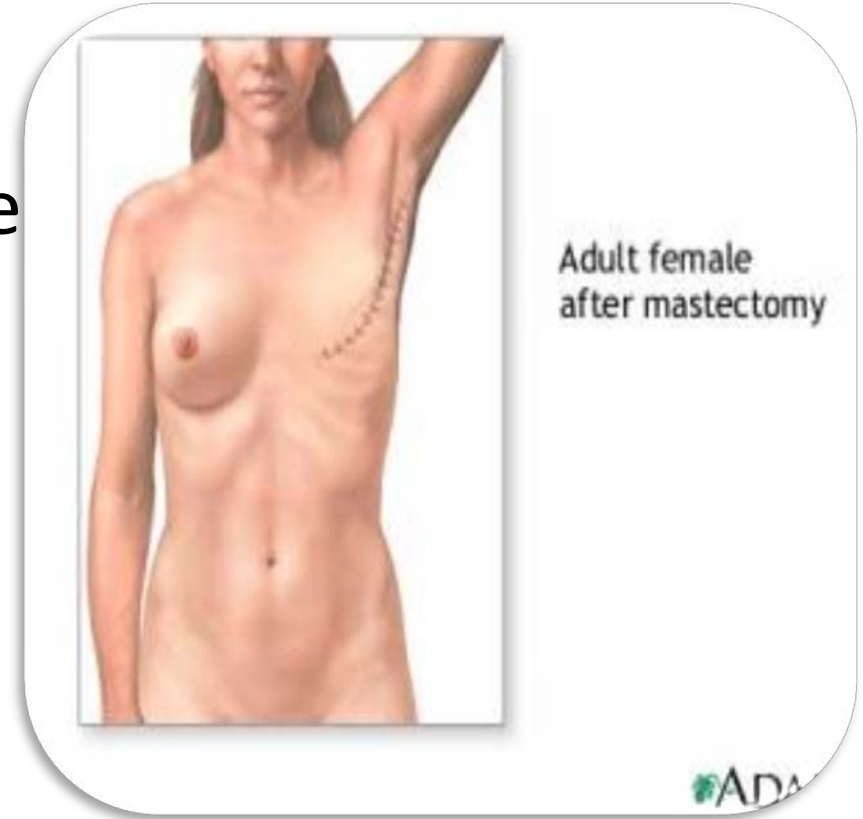

Preoperatif Hemşirelik Bakımı

Sakat kalma, kadınlık özelliğini yitirme, vücut imajının değişmesi, cinsel eşi ve ailesiyle ilişkilerinin bozulma gibi korkulara sık rastlanır.

Bu durumda hastanın kendini ifade etmesi sağlanmalı.

Hastanın korkularına yönelik açıklamalar yapılmalı ve duygularını ifade etme fırsatı verilmelidir.

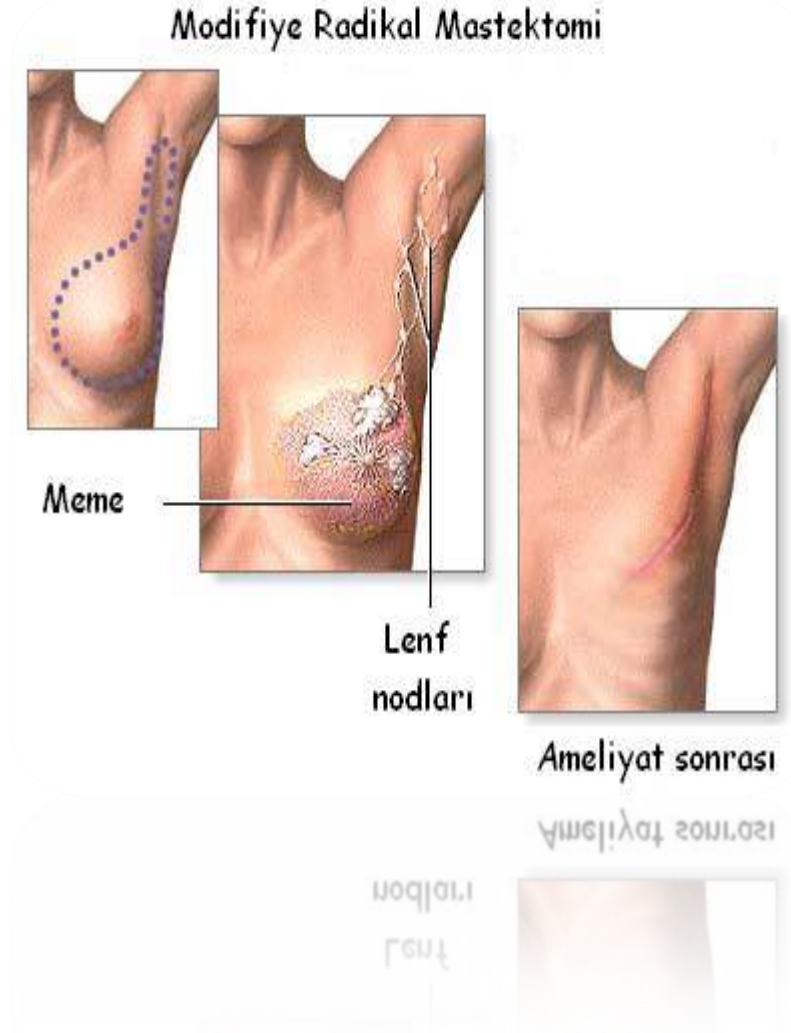
Preoperatif Hemşirelik Bakımı

- Banyo ve koltukaltı temizliği yaptırılır,
- Derin solunum ve öksürme egzersizleri öğretilir,
- Hastada lenf ödem oluşumuna neden olabilecek tüm risk faktörleri değerlendirilir. Her iki kolun fiziksel muayenesi yapılır ve çevre ölçüleri alınır.

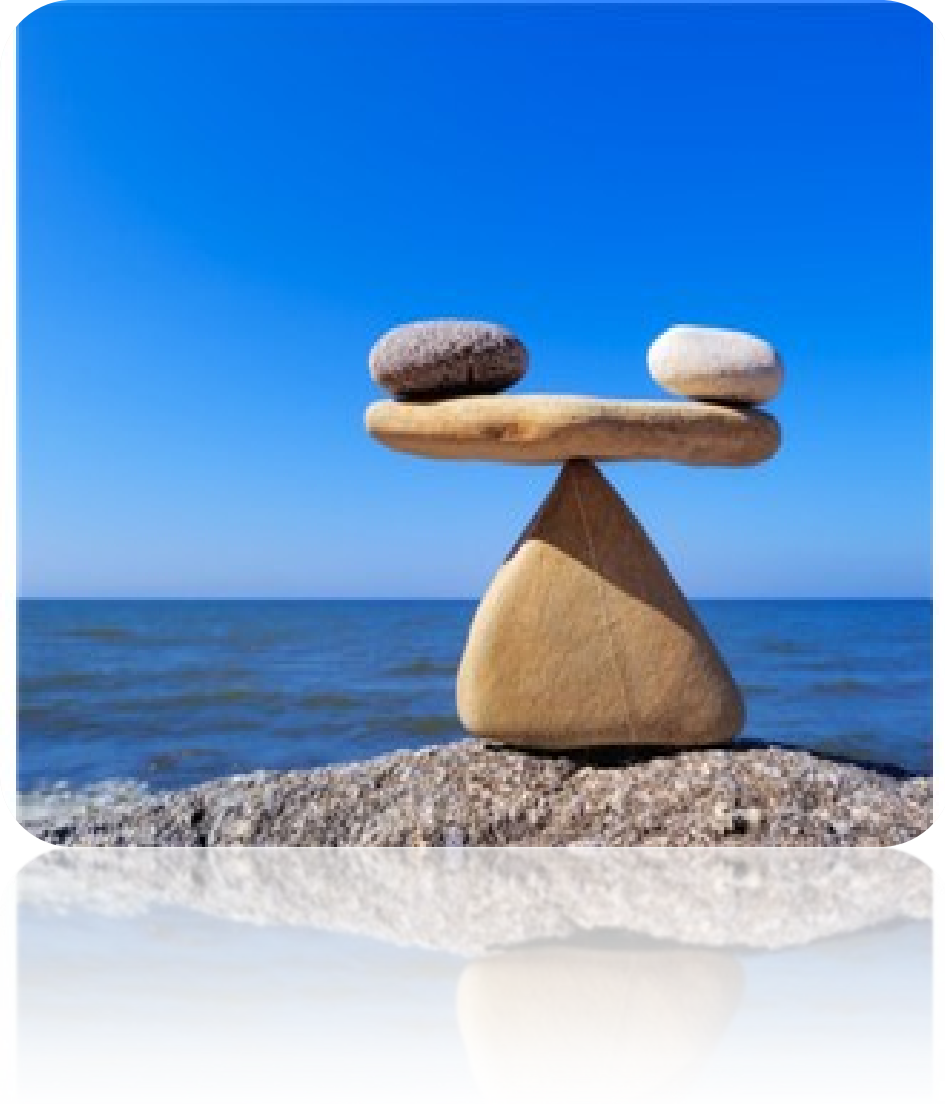
Preoperatif Hemşirelik Bakımı

- Kol çevre ölçümü dirsek çıkıntısının 7,5 cm altı ve 14 cm altı ve üstünden yapılır.
- Ameliyat sonrası drenlerin bakımı ve egzersizler hakkında eğitim verilir.

Postoperatif Hemşirelik Bakımı

Ameliyat sonrası bakımın temel hedefleri, homeostatik dengeyi düzenlemek, hastanın hızla optimal fonksiyonuna dönmesini ve güvenliğinin sağlanması ve hastayı olabilecek en iyi sağlık durumuna getirmektir.

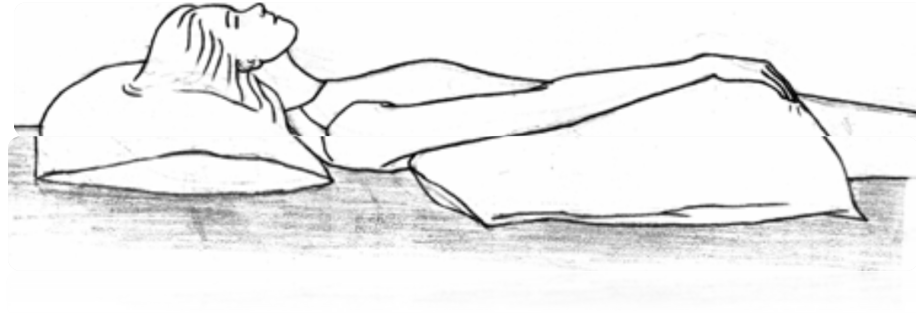
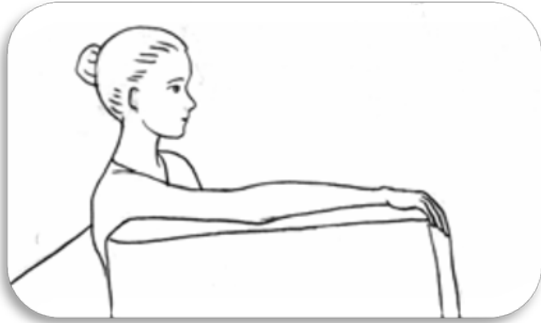
Postoperatif Hemşirelik Bakımı

- İnsizyon yeri iyileşme ve yara yeri enfeksiyonu bulguları açısından gözlenir.
- Drenaj miktarı ve özellikleri kayıt edilir.
- İnsizyon alanı temiz ve kuru tutulur.
- Hasta drenleri ile taburcu edilecekse drenaj izlemi ve drenaj kabının boşaltılması konusunda eğitim verilir.

Postoperatif Hemşirelik Bakımı

- Kol bir yastık üzerinde elevasyona alınır. Bu koldan, kan basıncı ölçümü, damar yolu girişimi veya enjeksiyonlar yapılmaz.
- Hastaya eflatun kol bandı takılır.

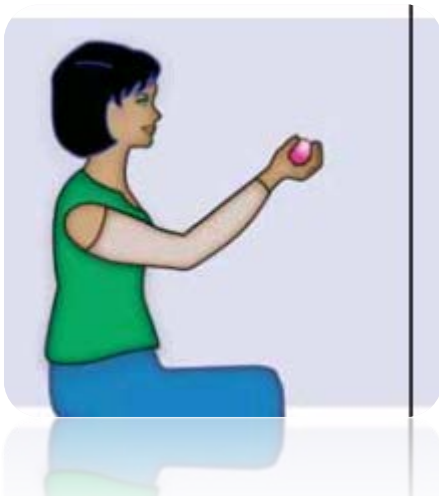
Meme Cerrahisi Sonrası Hasta Eğitimi

- Ağrı kontrolü için HKA kullanım eğitimi verilir.
- Ameliyat olan tarafın aksi yönünden destek alarak kalkması gerilmeyi ve ağrıyı azaltır.
- Ameliyat edilen bölgedeki sinir kesilerine bağlı o alanda duyarsızlık, karıncalanma, göğüs duvarında ağırı duyarlılık hatta fantom meme hissi geliēebilir.

Meme Cerrahisi Sonrası Hasta Eğitimi

- Egzersizlere ameliyattan bir g¼n sonra başlanır.
- Drenler çekilinceye kadar parmaklar, el bileği ve dirseğe yönelik egzersizler yaptırılır. ÖRN: bir topu sıkma, yumruk yapıp açma veya el bileğini fleksiyona ve ekstansiyona getirme
- Hekim önerisine göre sporcu sütyeni giydirilir.

Meme Cerrahisi Sonrası Hasta Eğitimi

- Sonra dirseğe yönelik egzersizler yaptırılır; kol, göğüs ve sırt kaslarını çalıştıran egzersizlere geçilir. Bu egzersizler lenfatik akımı hızlandırır.

Meme Cerrahisi Sonrası Hasta Eğitimi

- Lenf 6dem konusunda eğitim verilir.
- Ameliyattan sonra ilk 6ç ay ameliyat olan taraftaki kolun 6zerine yatmaması
- Egzersizleri doğru ve d6zenli yapması
- Parenteral girişim için kolun kullanılmaması ve sağlık çalışanlarına hatırlatması
- Aşırı sıkan giysiler giymemesi, eline takı takmaması
- Ağır eşya taşımaması, efor isteyen işler yapmaması

Meme Cerrahisi Sonrası Hasta Eğitimi

- Ameliyat olan elinin tırnak çevresindeki dokularını kesmemesi ve manikür yaptırmaması
- Kolunu güneş ışınlarından koruması, uzun süre çıplak kolla güneşte kalmaması
- İş yaparken koruyucu eldiven giymesi
- Tuz oranı düşük, lifli gıdalardan zengin beslenme ile ideal kilosunu korumaya çalışması yönünde eğitim verilir.

KAYNAKLAR

1. *Meme ameliyatı sonrası hasta eğitim dokümanı*
2. *Meme ameliyatı sonrası egzersiz ve öneriler hasta eğitim dökümanı*
3. <http://sehsuvargokgoz.com/meme-ameliyati-sonrasi-gunluk-bakim.htm> (29.09.2018)
4. Karamanoğlu Yavuz A, Gök Özer F. Mastektomili hastalarda evde bakım. Meme Sağlığı Dergisi 2008;4(1):3-8.
5. <http://www.istanbulftr.org/uploads/documents/Mastektomi.pdf> (29.09.2018)